

Ondersteuningsplan

2023-2027

Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan 2023-2027 van kindcentrum Kleurrijk. In dit plan wordt beschreven vanuit welke visie en pijlers wij werken en op welke wijze zorg en ondersteuning voor de kinderen is georganiseerd.

In ons kindcentrum streven we ernaar om opvang en onderwijs optimaal af te stemmen op het kind, zodat de doorgaande ontwikkelingslijn zo goed mogelijk verloopt. Waar de ondersteuningsbehoeften voor het ene kind snel helder zijn, kan het voor het andere kind een zoektocht zijn. Het duidelijk krijgen van de ondersteuningsbehoeften en het daarop afstemmen van het onderwijs gebeurt in overleg tussen kind, medewerker en ouders. Waar nodig met hulp van de intern begeleider en de deskundigheid vanuit het samenwerkingsverband Sine Limite.

Dit ondersteuningsplan geeft inzicht in de organisatie van de ondersteuning op individueel-, groeps-, en schoolniveau. Het document is een leidraad voor het handelen van de medewerkers en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
2. Visie op leerlingenzorg	4
2.1 Ondersteuningspijlers	5
3. Passend onderwijs	6
3.1. Passend onderwijs en ouders.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2. Passend onderwijs en onze leerlingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.3. Passend onderwijs voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	7
3.4. Passend onderwijs voor kinderen met leesproblemen of dyslexie.....	7
3.5. Passend onderwijs aan kinderen met rekenproblemen en/of dyscalculie.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.6. Passend onderwijs aan kinderen met andere specifieke onderwijs-, en ondersteuningsbehoeften.....	7
3.7. Passend onderwijs en de zorgplicht.....	7
4. Ondersteuning	9
4.1 Uitgangspunten van de doorlopende onderwijslijn.....	9
4.2 Basisondersteuning.....	9
4.3 Gespreksvormen binnen de basisondersteuning.....	10
4.4 Extra ondersteuning	11
5. Doorgaande ontwikkelingslijn	14
5.1 De overstap van kinderopvang / peuterspeelruimte naar basisschool	14
5.2 De overstap van basisschool naar basisschool.....	14
5.3 De overstap naar het voortgezet onderwijs.....	14
6. Overlegstructuur	15
6.1 Groepsbesprekingen	15
6.2 Zorgteam	15
6.3 Reguliere ouder(/kind) contacten	15
6.4 Gesprekken met kinderen	15
6.5 Teamsessies.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.6 Collegiale consultatie	16
6.7 Overdracht	16
7. Ouderbetrokkenheid.....	17
8. BIJLAGEN	18
8.1 Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP).....	18
8.2 Ontwikkelperspectief Plan (OPP)	20
8.3 Dyslexie diagnostisch onderzoek en behandeling.....	22
8.4 Dyscalculie.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.5 Zorgplichtroute en informatieoverdracht	25

1. Inleiding

In dit ondersteuningsplan staat beschreven hoe kindcentrum Kleurrijk invulling geeft aan passend onderwijs. Er is een doorlopende onderwijslijn beschreven, gebaseerd op de wettelijke kaders, die aansluit bij het ondersteuningsplan van SWV Sine Limite en de kaders van stichting Varietas.

2. Visie op leerlingenzorg

Kindcentrum Kleurrijk is een plek waar ieder kind zichzelf mag zijn en mee mag doen. Vanuit onze missie richten we onze ondersteuning zo in dat alle kinderen de mogelijkheid krijgen om het beste uit zichzelf te kunnen halen.

We stemmen samen met ouders en kind af wat de onderwijs-, en ondersteuningsbehoeften zijn en hoe we dit kunnen realiseren. Dit doen we zodat er een doorlopende ontwikkelingslijn gerealiseerd kan worden.

‘Thuisnabij’ onderwijs is het uitgangspunt. Dit begint al bij het jonge kind, dat vanaf de leeftijd van twee jaar welkom is in de peutergroep. Van daaruit kunnen wij de kinderen goed volgen en tijdig ondersteuning bieden waar nodig. De doorgaande ontwikkelingslijn van 2 tot 13 jaar richt zich op optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen door samenwerking met alle betrokkenen.

Missie

Kinderen staan als zelfstandig en veerkrachtig individu in de wereld/ de maatschappij, waarbij ze hun talenten inzetten en het beste uit zichzelf halen.

2.1 Ondersteuningspijlers

Onze kernwaarden zijn vertrouwen, verantwoordelijkheid, verbinding en respect. Dit is terug te zien binnen de 3 ondersteuningspijlers waar vanuit we te werk gaan:

Wij handelen preventief waar mogelijk.

Op het juiste moment ondersteuning bieden, voorkomt dat 'signalen' problemen worden. Dit vraagt van medewerkers dat zij gedegen observeren en tijdig de signalen delen zodat er indien nodig snel ondersteuning geboden kan worden.

Wij betrekken de leerlingen bij hun ontwikkeling.

Elk kind is op zijn eigen niveau in staat om mee te denken over zijn ontwikkeling. Daarom praten wij niet alleen over, maar juist ook mét het kind. Een kind dat mede-eigenaar is van zijn ontwikkelingsproces toont meer inzet en motivatie. Een kind dat zich gehoord en gezien voelt, komt beter tot leren. Het welbevinden van elk kind staat voorop. Een goed welbevinden is voorwaardelijk om tot ontwikkeling te komen.

Wij werken vanuit kansen en mogelijkheden.

Wij kijken graag naar wat wél lukt, naar wat wél mogelijk is en hoe wij de kracht van kinderen kunnen versterken zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wanneer we grenzen ervaren, zoeken we naar mogelijkheden om de doelen toch te bereiken.

3. Passend onderwijs

Passend onderwijs is goed onderwijs voor ieder kind. Soms heeft een kind extra aandacht en begeleiding nodig. Dat kan vaak op de basisschool, maar ook kan een kind (tijdelijk) onderwijs volgen op een speciale (basis)school.

We werken nauw samen met Sine Limite. Dit is het samenwerkingsverband (SWV) Passend Primair Onderwijs in de gemeente Deventer, waar alle basisscholen en speciale scholen bij zijn aangesloten. Zij zijn er niet alleen voor ons als school, maar ook voor de kinderen en hun ouders. Passend onderwijs betekent dat ondersteuning maatwerk is. Er wordt per leerling bekeken welke ondersteuning nodig is. Deze ondersteuning wordt altijd periodiek geëvalueerd en bijgesteld. Als de leerling weer zonder ondersteuning het onderwijs kan volgen, wordt de ondersteuning afgebouwd.

De 7 zekerheden van passend onderwijs zijn voor ons samenwerkingsverband:

- *Samenwerken rond en met het kind*
- *Uitgaan van ondersteuningsbehoeften*
- *Vertrouwen*
- *Communicatie*
- *Handelingsgericht*
- *Continuïteit*
- *Kwaliteit*

3.1. Passend onderwijs voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

We signaleren op Kleurrijk een groep leerlingen die, door het aanbieden van het reguliere programma, niet voldoende groeit, omdat zij meer- of hoogbegaafd zijn. Hoe we omgaan met de signalering van begaafde en hoogbegaafde leerlingen en het aanbieden van passende leerstof staat beschreven in het beleidsplan (hoog)begaafde leerlingen.

3.2. Passend onderwijs voor kinderen met leesproblemen of dyslexie

Het onderwijs en de gemeente dragen samen de verantwoordelijkheid voor het voorkomen en verminderen van lees-/spellingproblemen. Het onderwijs heeft als taak er alles aan te doen om voor goed lees- en spellingonderwijs te zorgen. Daarbij hoort ook dat lees- en spellingproblemen in een vroeg stadium worden gesignaleerd en dat er bij een achterstand intensieve begeleiding wordt geboden.

Voor een beperkte groep kinderen is goed onderwijs en intensivering van begeleiding ontoereikend en is buitenschoolse behandeling wenselijk. Leerlingen kunnen pas worden doorverwezen voor diagnostiek en behandeling als er sprake is van didactische resistentie die blijkt uit een ernstige achterstand die blijft bestaan, ook na herhaalde interventies. Pas dan is het vermoeden van dyslexie voldoende onderbouwd en kunnen leerlingen doorgestuurd worden.

Om in aanmerking te komen voor de vergoede dyslexiezorg gelden strikte criteria. De school toont dan aan het landelijke Protocol leesproblemen & Dyslexie en de leesontwikkeling goed te hebben gevolgd en vooral de juiste interventies te hebben ingezet. De achterstand en hardnekkigheid van het leesprobleem moet immers aantoonbaar zijn. Dat betekent dat wij als school vanaf het eerste leerjaar alle toetsresultaten moeten kunnen overleggen én dat we moeten kunnen aantonen dat het kind systematisch de juiste ondersteuning en begeleiding heeft gekregen. In *bijlage 8.3* is meer informatie opgenomen over de criteria om in aanmerking te komen voor diagnostisch onderzoek en behandeling via de gemeente.

Indien een leerling wel dyslectische kenmerken heeft, maar de scores niet laag genoeg zijn voor onderzoek en behandeling via de gemeente, dan biedt SWV Sine Limite de mogelijkheid om in groep 6 of 7 een onderzoek te doen en dyslexie vast te stellen of uit te sluiten. Meer informatie hierover is te vinden in *bijlage 8.3*.

3.3. Passend onderwijs aan kinderen met andere specifieke onderwijs-, en ondersteuningsbehoeften

Ieder kind heeft zijn eigen specifieke onderwijs-, en ondersteuningsbehoeften. Er zijn echter kinderen die behoefte hebben aan extra ondersteuning om zich goed te kunnen ontwikkelen op school. Dit kunnen mindervalide kinderen zijn, kinderen met een sterke behoefte aan voorspelbaar gedrag en structuur of kinderen die meer dan gemiddeld snel afgeleid zijn.

Voor die kinderen, waarbij de specifieke kindkenmerken het belangrijk maken dat er tegemoet gekomen wordt aan hun onderwijsbehoeften, is het zeer belangrijk om samen met ouders en kind in gesprek te gaan over wat werkt en hoe dit te realiseren is op school. Om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de ondersteuningsbehoeften kan de intern begeleider meekijken met de leerkracht naar welke aanpassingen gemaakt kunnen worden. Mocht dit niet voldoende zijn kan de expertise gevraagd worden van SWV Sine Limite.

3.4. Passend onderwijs en de zorgplicht

Elk kind heeft recht op passend onderwijs. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft, is de school waar de leerling onderwijs volgt (of is aangemeld) verplicht om die ondersteuning te verzorgen. Dat wordt zorgplicht genoemd.

Lukt het de school niet om de nodige ondersteuning te bieden, dan gaat school samen met ouders op zoek naar de best passende plek voor de leerling. Hierbij geldt dat:

- De school altijd moet onderzoeken of zij de benodigde ondersteuning zelf kan bieden.
- Als dit niet lukt mogen zij de leerling pas uitschrijven nadat er een andere passende plek is gevonden. De school moet met behulp van Sine Limite deze plek voor het kind zoeken.

Om te beoordelen of passende ondersteuning geboden kan worden, is het soms nodig aanvullende informatie op te vragen wanneer een leerling wordt ingeschreven. Ouders hebben hierbij informatieplicht: alle relevante informatie moeten zij delen met de school van inschrijving. Meer informatie over de zorgplichtroute en informatieoverdracht is opgenomen in *bijlage 8.5*.

4. Ondersteuning

In de Wet Primair Onderwijs staat beschreven dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Dit wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Dit vertaalt onze school in de doorlopende onderwijslijn die in dit hoofdstuk beschreven staat (in figuur 4 is dit schematisch weergegeven).

Wat een kind en zijn ouders mogen verwachten aan basisondersteuning en extra ondersteuning, staat gedetailleerd uitgewerkt in het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

4.1 Uitgangspunten van de doorlopende onderwijslijn

De uitgangspunten van de doorlopende onderwijslijn zijn:

1. Onderwijsbehoeften van kinderen staan centraal. Leerlingen verschillen in onderwijsbehoeften. Deze verschillen worden gerespecteerd. Er wordt handelingsgericht gedacht, gesproken en gewerkt vanuit onderwijsbehoeften.
2. Proactief denken en handelen; preventie staat centraal.
3. Werken met onderwijsplannen, waarin gedifferentieerd onderwijs aan een groep wordt gepland. Het onderwijsplan geeft aan hoe met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in een groep wordt omgegaan. Door op deze wijze met onderwijsplannen te werken, wordt de leerkracht beter in staat gesteld om tegemoet te komen aan verschillen tussen leerlingen. Voor bepaalde vakgebieden worden individuele hulpplannen opgesteld op het moment dat er op zorgniveau 3 ondersteuning geboden gaat worden.
4. Onderwijs op schoolniveau en voorzieningen vanuit het samenwerkingsverband zijn op elkaar aangesloten. Door duidelijke stappen en beslismomenten uit te werken wordt gestreefd naar eenduidigheid, transparantie en onderlinge afstemming voor alle betrokkenen.
5. Werken met een doorlopende onderwijslijn biedt scholen de gelegenheid op een werkbare, handelingsgerichte wijze het onderwijs te bieden voor alle kinderen. Daarmee kan vooraf maar ook achteraf naar ouders, collega's, Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen of inspectie verantwoording worden afgelegd.
6. De doorlopende onderwijslijn van de basisschool sluit aan bij de route van de voorschoolse educatie en wordt door het voortgezet onderwijs vervolgd. Communicatie en overdracht zijn hierbij belangrijke pijlers. Op deze wijze wordt gewerkt aan een doorlopende onderwijslijn van 2 tot 18 jaar. Indien tussentijds een schoolverandering plaatsvindt (naar een andere basisschool of speciaal (basis) onderwijs binnen Sine Limite) sluit betreffende school aan op de reeds ingezette onderwijslijn van de vorige school.

4.2 Basisondersteuning

Alle scholen bieden basisondersteuning. Basisondersteuning houdt in dat de scholen zich minimaal houden aan de kwaliteitseisen die de inspectie heeft geformuleerd. De leerkracht kan in de groep omgaan met verschillen tussen leerlingen en geeft les in niveaugroepen.

Met basisondersteuning bedoelen wij concreet dat de leraar snel inspeelt op signalen als er 'iets' is dat de ontwikkeling van een kind dreigt te belemmeren. Hij stemt zijn aanpak en onderwijs goed af op de ondersteuningsvraag van een kind.

Denk aan:

- aanpassingen in lesmateriaal, de inrichting van de klas of de school
- extra uitleg of instructie voor leerlingen die dat nodig hebben
- verrijking en extra aanbod voor kinderen die de leerstof snel eigen maken
- (individuele) hulp bij dyslexie
- (sociale) veiligheid bieden aan alle kinderen
- omgaan met verschillende uitingen van gedrag en voorkomen van gedragsproblemen
- goede samenwerking met de 'voorschool' en het voortgezet onderwijs
- samen met ketenpartners ondersteuning, extra hulp of zorg bieden in de school

Alle ondersteuning geboden binnen de basisondersteuning vindt op school plaats. We werken handelings- en oplossingsgericht. Dit betekent dat we uitgaan van de onderwijsbehoeften en kijken naar mogelijkheden van kind en ouders, hun sociale omgeving en de leerkracht. Ouders worden vroegtijdig betrokken om samen op zoek te gaan naar het beste voor hun kind. Tevens wordt er vanuit gesprekken met het kind vastgesteld waar hij of zij zelf denkt het meest bij geholpen te zijn. We maken met kind en ouders een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP).

Binnen deze basisondersteuning zijn er mogelijkheden om vanuit SWV Sine Limite interventies in te zetten. Bijvoorbeeld:

- Onderzoek: intelligentieonderzoek; psychodiagnostisch onderzoek; onderzoek naar dyslexie en.
- Preventieve Ambulante Consultatie (PAC): een traject van één tot vijf bezoeken aan de school, waarbij een specialist van Sine Limite advies geeft aan de leerkracht, intern begeleider en ouders.

Binnen de basisondersteuning is er ook de mogelijkheid om vanuit de gemeente interventies in te zetten:

- Inzet van een medewerker van Team Toegang Jeugd Deventer. Dit betreft een laagdrempelige interventie die via school of rechtstreeks door ouders ingezet kan worden. De medewerker van Team Toegang Jeugd Deventer kan meedenken met school en ouders. Er wordt zoveel mogelijk gekozen voor lichte hulp in de eigen omgeving, maar als het nodig is verwijst de toegangsmedewerker Jeugd naar specialistische hulp.
- Inzet van een medewerker van BRICK jeugdhulpverlening. Dit betreft een laagdrempelige interventie die via school of rechtstreeks door ouders ingezet kan worden.

Soms is het nodig dat er voor een leerling cognitieve aanpassingen worden gedaan in de leerstof, zodat beter kan worden aangesloten bij de ontwikkeling van de leerling. In dit geval wordt er een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld, waarin de aangepaste doelen worden geformuleerd en geëvalueerd.

Wanneer duidelijk is dat een leerling voor minimaal twee vakgebieden eindniveau groep 8 niet haalt, dan is er (wettelijk) sprake van extra ondersteuning. Kindcentrum Kleurrijk kiest ervoor leerlingen met een aangepaste leerlijn waar mogelijk de dagelijkse instructie te laten volgen binnen de eigen groep. Daarnaast kan er worden gekeken naar instructies bij een andere leerkracht of onderwijsassistent.

In het samenwerkingsverband onderschrijven we de definitie van de PO-Raad: "Basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die eenduidig geldt voor elke school en:

- plaatsvindt binnen de ondersteuningsstructuur van de school;
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school valt;
- waar nodig met inzet van expertise van andere scholen gewerkt wordt;
- soms met inzet van ketenpartners gewerkt wordt;
- op het overeengekomen kwaliteitsniveau onderwijs gegeven wordt."

4.3 Gespreksvormen binnen de basisondersteuning

Binnen de basisondersteuning vinden oudercontacten en kindgesprekken plaats. Indien er meer nodig is, vindt er een Handelingsgericht Proces Diagnostiek (HGPD)-intern overleg met de intern begeleider plaats en/ of een Trajectoverleg plaats. In Figuur 1 en 2 leest u meer over deze overlegvormen.

Figuur 1. Het HGPD-intern overleg

HGPD-intern overleg | In gesprek met kind en ouders, leraar en intern begeleider

Heeft een kind een ondersteuningsvraag, dan komt er een gesprek met kind, ouders, leraar en intern begeleider (die de onderwijsondersteuning coördineert op school). De centrale vraag: wat gaat een kind verder helpen?

Desgewenst schuift ook één van de medewerkers van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite aan, of de schoolverpleegkundige of gezinscoach. Er wordt een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) gemaakt, waarin de doelen en afspraken staan.

Zo nodig kan na dit overleg meteen een trajectoverleg gepland worden.

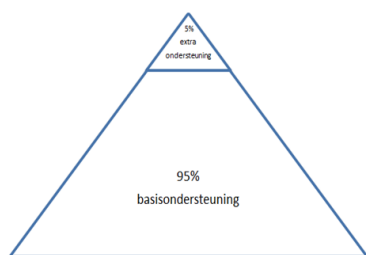
Figuur 2. Het Trajectoverleg

Trajectoverleg | In gesprek met kind en ouders, leraar, intern begeleider, trajectmedewerker Sine Limite en gezinscoach

Zijn/blijven er vragen over de ontwikkeling van een kind? Dan vindt een trajectoverleg plaats. Ouders, leraar, intern begeleider en de trajectmedewerker van het kennis- en dienstencentrum gaan in overleg. Ook de gezinscoach en/of de jeugdverpleegkundige is er bij. Vooraf geeft het kind input. De centrale vraag van het trajectoverleg: wat is nodig thuis en op school? In het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) staan doelen en afspraken.

4.4 Extra ondersteuning

Blijkt de basisondersteuning niet voldoende voor een optimale ontwikkeling? Dan krijgt een kind extra ondersteuning, waar mogelijk op de basisschool. Dat kan met de inzet en expertise van het samenwerkingsverband of ketenpartners worden aangeboden. Het Persoonlijk Ontwikkel Plan van de leerling speelt hierin een belangrijke rol. Zo nodig maken de medewerker Team Toegang Jeugd Deventer (TTJD) en ouders een familieplan, waarbij de medewerker TTJD de lijnen bewaakt. Het samenwerkingsverband gaat er van uit dat voor 95% van de leerlingen de basisondersteuning voldoende is. Voor ongeveer 5% van de leerlingen is extra ondersteuning (tijdelijk) noodzakelijk.

Er zijn verschillende arrangementen die voor een leerling kunnen worden aangevraagd. Van kortdurende extra ondersteuning tot langdurige arrangementen. Het gaat altijd om maatwerk, passend bij dit kind, in deze groep, met deze leerkracht, op die school en met deze ouders. Voor leerlingen met een arrangement wordt altijd een ontwikkelingsperspectief (OPP) geschreven.

Naast het maatwerkarrangement bestaan er ook andere arrangementsvormen:

- Het arrangement voor deelname (gedurende een halve dag per week, 1 schooljaar) aan de verrijkingsgroep binnen Sine Limite is bedoeld voor leerlingen met een totaal IQ > 130 en een hulpvraag die niet op de eigen basisschool beantwoord kan worden.
- Deelname aan het Klassehuis. Dit arrangement is voor kinderen die tijdelijk niet of maar deels naar school toe kunnen. Hier krijgen kinderen de juiste begeleiding aangeboden in een veilige omgeving. Het doel van het klassehuis is om stap voor stap weer terug te gaan naar school.

Is extra ondersteuning op de basisschool onvoldoende voor een optimale ontwikkeling, dan is extra ondersteuning ook mogelijk in het speciaal (basis)onderwijs.

Die extra ondersteuning kan dan bestaan uit:

- Tijdelijk naar het speciaal basisonderwijs: binnen ons SWV 'SBO De Panta Rhei'. Sinds januari 2017 heeft Panta rhei ook sbo+ groepen. Deze kinderen hebben een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO. We kijken regelmatig of een kind weer kan overstappen naar de basisschool.
- Tijdelijk naar het speciaal onderwijs: binnen ons SWV 'SO De Linde' voor speciaal onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs. Deze SO school is bedoeld voor leerlingen van 4 tot 20 jaar met een intensieve ondersteuningsbehoefte. Het gaat om leerlingen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking, waarbij mogelijk ook sprake is van gedragsproblematiek. We kijken regelmatig of een kind kan overstappen naar het speciaal basisonderwijs of de basisschool.
- Tijdelijk naar een school voor intensief Nederlands taalonderwijs aan nieuwkomers: binnen ons SWV: 'De TinTaan'. De TiNtaan de taalschool voor kinderen van 4 tot 13 jaar die rechtstreeks uit het buitenland komen of in Nederland wonen en nog onvoldoende Nederlands spreken.

Kijk op www.tintaandeventer.nl , www.pantarhei-sbo.nl of www.linde-deventer.nl voor meer informatie over deze scholen.

Om in aanmerking te komen voor een (tijdelijke) plaatsing op één van beide scholen voor speciaal (basis)onderwijs is een Trajectoverleg en een actueel POP noodzakelijk.

Als alle partijen het eens zijn, dan wordt een aanvraag ingediend en besproken in de Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (Commissie TLV). De Commissie toetst of de aanvraag binnen de kaders valt, toetst of de route op de juiste wijze is doorlopen en of er overeenstemming is tussen school, ouders en trajectmedewerker. De commissie bestaat uit een orthopedagoog en GZ-psycholoog van Sine Limite en een jeugdarts van de GGD. Hiernaast zijn er een aantal 'lege stoelen' in deze commissie: op initiatief van de commissie, kunnen andere deskundigen ingezet worden. In Figuur 3 wordt hierover een toelichting gegeven.

Figuur 3. Het TLV-overleg

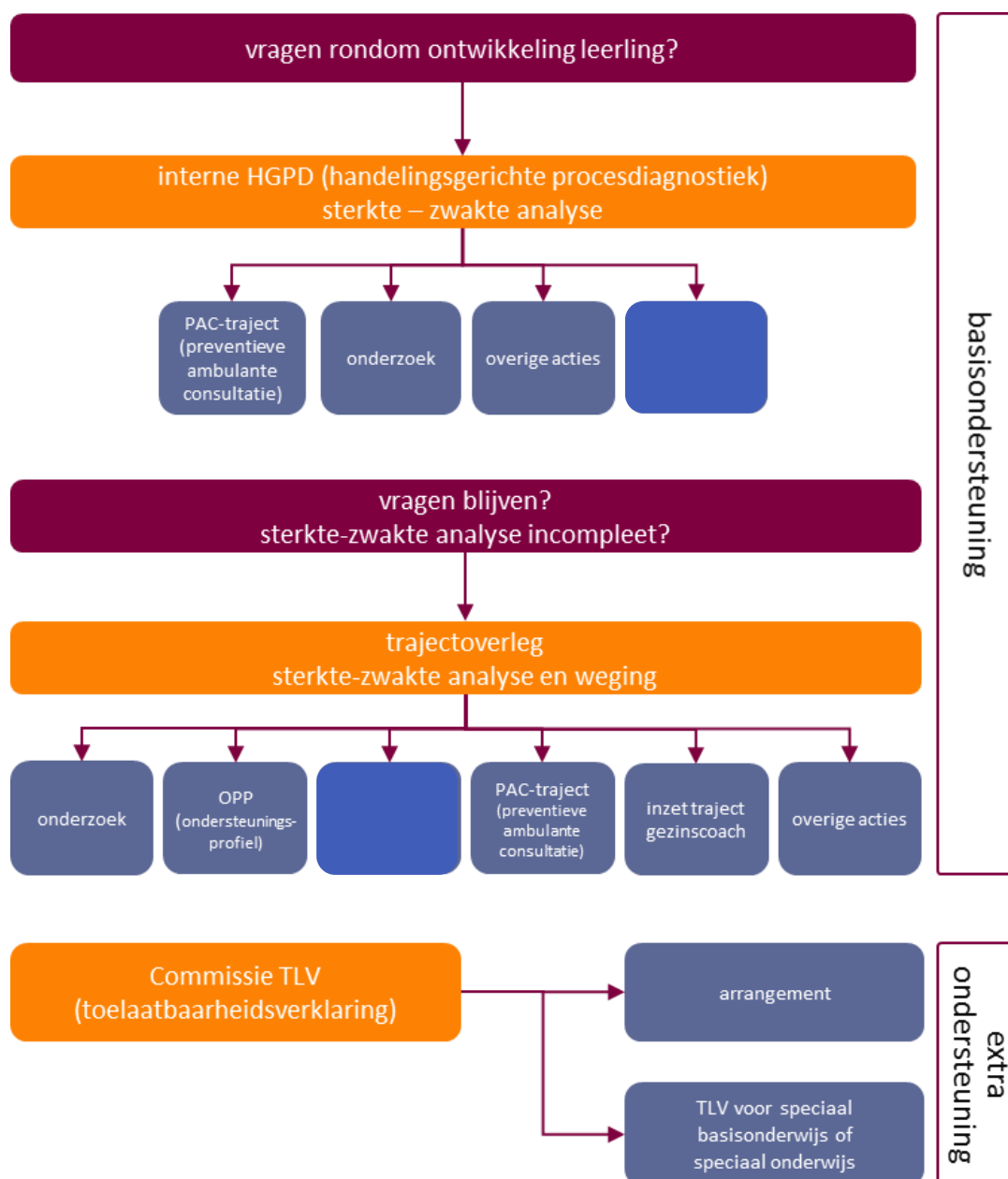
TLV-overleg | Commissie Toelaatbaarheidsverklaring

Voor extra ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Dat geldt ook voor toekenning van een arrangement of voor een adviesvraag van ouders en/of school.

Een TLV wordt afgegeven door de Commissie Toelaatbaarheidsverklaringen. Deze commissie bestaat uit een onafhankelijke voorzitter, een jeugdarts, een kinder- en jeugdpsycholoog en een orthopedagoog.

De commissie hanteert geen vaste beoordelingscriteria. Per kind en situatie kijkt de commissie of eerder voldoende is gedaan, de route juist is verlopen en wat nu nodig is. Ook kijkt de commissie of iedereen het eens is over de voorgestelde aanpak en of een gesprek met ouders en school nog nodig is. Als alles duidelijk is, zijn ouders en school niet aanwezig bij de TLV-vergadering, al kan dat op verzoek wel. Bij een adviesaanvraag zijn ouders en school altijd aanwezig.

Het geheel van basisondersteuning en extra ondersteuning wordt schematisch weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 4. Schema DOL (doorlopende onderwijslijn)

Toelichting op het schema:

Parallel aan het doorlopen van bovenstaande stappen, wordt er gebruik gemaakt van een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) voor leerlingen. In het POP wordt de ontwikkeling van kinderen in kaart gebracht, gepland en worden (resultaten) van acties en overleggen vastgelegd. Vanaf de start van een traject kan gebruik gemaakt worden van een POP. Een traject wordt opgestart, wanneer ouders of school signaleren dat de ontwikkeling van het kind in gevaar komt. Er kan dan zowel aan de persoonlijke als de didactische ontwikkeling gedacht worden. Wanneer een leerling ingebracht wordt in een trajectoverleg, is het aanleveren van een POP voorafgaand aan de bespreking, een vereiste. Verdere uitleg over het POP is te vinden in *bijlage 8.1*.

5. Doorgaande ontwikkelingslijn

Binnen Kindcentrum Kleurrijk zijn leerlingen van 2 tot 13 jaar welkom. Medewerkers binnen het Kindcentrum werken vanuit dezelfde missie en hanteren dezelfde pedagogische en didactische visie. Om de kinderen optimaal te kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling is een doorgaande ontwikkelingslijn een vereiste. Het doel is dat kinderen zo min mogelijk hinder ondervinden van overgangen. Een zorgvuldige overdracht binnen het Kindcentrum, maar ook met externe partners is daarbij essentieel.

5.1 De overstap van kinderopvang / peuterspelen naar basisschool

Vanuit de kinderopvang/ peuterspelen is er altijd een warme overdracht naar de basisschool. Voor elke leerling wordt een OKE-formulier ingevuld t.b.v. de overdracht. Indien er sprake is van bijzonderheden in de ontwikkeling en/ of het samenwerkingsverband al betrokken is, vindt er voor de start op de basisschool een observatie op de groep en een oudergesprek plaats. Doel van de observatie en het gesprek zijn het versoepelen van de overgang en het direct starten met interventies.

5.2 De overstap van basisschool naar basisschool

Wanneer een kind om wat voor reden dan ook de overstap maakt naar een andere basisschool neemt de intern begeleider van de toekomstige basisschool contact op met de intern begeleider van ons kindcentrum. Hierbij wordt er informatie uitgewisseld over het beeld van de school over de leerling aangaande het sociaal emotioneel functioneren en de schoolprestaties. Op basis van deze gegevens en hetgeen ouders hebben verteld maken zij een inschatting over de mogelijkheden van plaatsing. Wanneer wij als kindcentrum een leerling krijgen van een andere basisschool gaat dit eveneens op deze wijze.

5.3 De overstap naar het voortgezet onderwijs

We zorgen als basisonderwijs en voortgezet onderwijs in Deventer voor een zo soepel mogelijke overgang naar het voortgezet onderwijs. Ieder kind krijgt een passend schooladvies en wordt qua kennis, studievvaardigheden en zelfstandigheid zo goed mogelijk voorbereid op de overstap. Ook krijgt ieder kind de juiste begeleiding en ondersteuning om zich verder goed te kunnen ontwikkelen. Hiermee waarborgen we een ononderbroken ontwikkelingsproces. Door middel van een warme overdracht met iedere middelbare school wordt de zorg van de leerlingen zo goed mogelijk overgedragen.

6. Overlegstructuur

Binnen Kindcentrum Kleurrijk vinden verschillende overlegvormen plaats. Hieronder worden deze overlegvormen verder toegelicht.

6.1 Leerlingbespreking

Elke groep is gekoppeld aan een intern begeleider. Twee keer per schooljaar (in november en maart) spreekt de leerkracht de groep door met de intern begeleider. De intern begeleider heeft voorafgaand aan de besprekingen observaties uitgevoerd. Aan de hand van deze observatie en besprekpunten die genoteerd zijn door de leerkracht vindt het gesprek plaats. Hier vloeien acties en nieuwe inzichten uit voort waar de leerkracht weer mee verder kan. De kinderen zijn hier direct bij gebaat.

6.2 Zorgteam

Door het schooljaar heen vinden er zo'n 10 zorgteam overleggen plaats. Het zorgteam bestaat uit de directie en intern begeleider(s). Deelnemers brengen gezamenlijk punten voor het overleg in.

Punten die tijdens dit aan de orde kunnen komen, zijn o.a.:

- organisatie rondom toetsing;
- leerlingbespreking;
- opbrengsten methode en niet-methode toetsen;
- evaluatie overlegmomenten;
- de zorg- en risicoleerlingen van dat moment;
- analyse op school-/groepsniveau;
- evaluatie van ingezette trajecten;
- inzetten van nieuwe trajecten;
- voorbereiding teamvergaderingen;
- lopende zaken.

6.3 Reguliere ouder(/kind) contacten

De contacten met de ouders over de ontwikkeling van hun kind worden op de volgende wijze onderhouden:

- Aan het begin van het schooljaar vindt er een startgesprek plaats waarbij ouders en leerkracht hun verwachtingen inzake perspectieven voor de leerling delen en afstemmen. Leerlingen vanaf groep vijf zijn aanwezig bij de gesprekken. De leerkracht voert het gesprek dan met de leerling en vraagt ouders daarnaast om input.
- Bij 4-jarigen vindt er na circa 3 weken een startgesprek plaats op school.
- Tweemaal per jaar ontvangen de ouders een schriftelijke rapportage van met de vorderingen van hun kind. Daaraan gekoppeld vinden tweemaal per jaar rapportgesprekken plaats met ouders én leerling (vanaf groep vijf).
- Tussentijds is het altijd mogelijk om de leerkracht aan te spreken en eventueel een afspraak te maken.

6.4 Gesprekken met kinderen

Tweemaal per schooljaar vinden er n.a.v. de methode onafhankelijke toetsen gesprekken met kinderen plaats onder schooltijd. Kinderen weten hierdoor dat er niet zomaar getoetst wordt, maar dat er daadwerkelijk door de leerkracht iets mee gedaan wordt. Kinderen weten wat hun leerpunten voor de komende periode zijn en worden zelf eigenaar van hun leerproces. Niet alleen de IEP toetsen worden besproken, maar ook de voortgang binnen de methodes komt aan bod. Kinderen krijgen zodoende steeds meer zicht op hun eigen leerproces.

Andere kindgesprekken gaan bijvoorbeeld over hoe zij zich voelen in de groep. Wij vinden het belangrijk dat hier aandacht voor is. Ook bij het opstellen van een POP is het voeren van een kindgesprek door de leerkracht een vast onderdeel.

6.5 Collegiale consultatie

Als kindcentrum vinden we het belangrijk met elkaar en van elkaar te leren, daarom is collegiale consultatie een vast agendapunt tijdens de bordsessies.

6.6 Overdracht

Aan het eind van het schooljaar maakt de leerkracht voor elke leerling een notitie ten behoeve van de overdracht naar de volgende groep. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een vast format in ParnasSys, zodat de notitie direct in het leerling dossier is opgenomen.

Vervolgens voert de leerkracht vóór de start van het nieuwe schooljaar een overdrachtsgesprek met de ontvangende leerkracht en de intern begeleider, waarbij de leerlingen en de groep als geheel wordt doorgesproken. De ontvangende leerkracht is ervoor verantwoordelijk kennis te nemen van het leerling dossier inclusief eventuele verslagen en/of het POP.

7. Ouderbetrokkenheid

In ons kindcentrum streven we ernaar dat ouders zich welkom voelen op school. Er is regelmatig contact tussen school en ouders. Elkaar regelmatig spreken is de standaard. Hierdoor ontstaat een basis van vertrouwen. Ouders zijn belangrijk voor de school en deze belangrijke rol neemt toe als er sprake is van zorg over de ontwikkeling en het functioneren van een kind.

Een signaal kan afkomstig zijn van de ouders maar ook van de school. Als er zorgen zijn over het functioneren van een kind, bespreken school en ouders dit met elkaar. Ieder vanuit de eigen rol:

- Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de lichamelijke, emotionele, sociale en cognitieve basisbehoeften. Bij deze behoeften moet behalve aan voedsel, kleding en onderdak, gedacht worden aan emotionele warmte, liefde, steun, respect, grenzen, ontwikkelingskansen, veiligheid, liefdevolle aanraking en zorg.
- School is verantwoordelijk voor goed onderwijs afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van het kind opdat het kind optimale ontwikkelingskansen geboden krijgt. Leerkrachten hebben een lerende houding.

Ouders zijn mede verantwoordelijk voor de oplossing en uitvoering van problemen die zich op school voordoen. Ouders zijn dan ook altijd aanwezig bij de ondersteuningsoverleggen en dragen bij aan het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) van het kind.

8. BIJLAGEN

8.1 Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP)

Vanaf 1 augustus 2014 werken de scholen binnen ons SWV met een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP). Het ontwikkelingsperspectief (OPP) kan een onderdeel zijn van het POP.

- De uitgangspunten rondom het POP zijn voor alle scholen uit SWV Sine Limite gelijk, maar iedere school vult deze in op een wijze die past bij de onderwijsvisie en de werkwijze van de school.
- Doelen voor het OPP worden gepland, niet alleen de resultaten worden gevolgd. Behaalde tussendoelen en de ontwikkeling worden gemonitord om een doelgericht aanbod te plannen. Hierbij redeneert de school terug van de uitstroombestemming naar leergebiedspecifieke én leergebied overstijgende tussendoelen om het komende (half)jaar na te streven.
- Er wordt uitgegaan van hoge, maar wel realistische verwachtingen en ambitieuze doelen. Binnen de mogelijkheden van de leerling legt de school de lat hoog.
- De school kijkt naar factoren in het onderwijs, de leerling en opvoeding en benut gericht de beschermende factoren.
- De insteek is groepsgericht onderwijs. Vanuit het onderwijs aan de groep vindt intensivering van het aanbod plaats door verlengde instructie, meer leertijd en extra verwerkingstijd. Als herhaalde intensivering onvoldoende resultaat heeft, dan wordt er pas een keuze gemaakt in dispenserende maatregelen (keuzes maken binnen de leerdoelen en de leerstof bijstellen).
- Afstemmen en samenwerken met de leerling en zijn ouders. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling over zijn/haar ontwikkeling, zodat de leerling betrokken is bij het plan en het aanbod om de doelen te bereiken. Gezamenlijk met ouders analyseert de leerkracht de situatie: welke beschermende en belemmerende factoren in kind, onderwijs en opvoeding zijn relevant voor het uitstroomniveau en de geplande vaardigheidsgroei? De leerkracht en intern begeleider gaan in gesprek met de ouders (HGPD- intern overleg) over het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) van hun kind en werken samen met de ouders aan het behalen van de doelen.
- Systematisch monitoren van de ontwikkeling, zowel leergebiedspecifiek (in elk geval technisch en begrijpend lezen, spelling en rekenen) als leergebiedoverstijgend (zoals sociale competenties, leren leren en redzaamheid).
- Afstemmen en inbedden van het POP in de interne en externe ondersteuningsstructuur van de school om de leerlingen effectief te begeleiden en te ondersteunen.
- Benutten van het POP bij de informatieoverdracht tussen scholen, zoals bij een schoolwisseling, verwijzing naar s(b)o of overdracht naar het v(s)o.
- Het POP gebruiken in het groepsplan door meerdere leerlingen in dezelfde leerroute te plaatsen. De leerling niet isoleren in een geheel eigen programma of eigen leerlijn.

In het regulier onderwijs is een POP op schrift verplicht voor alle leerlingen voor wie een beroep gedaan wordt op extra ondersteuning, zoals een arrangement. Extra ondersteuning is daarbij gedefinieerd als alle ondersteuning die via het samenwerkingsverband loopt en waarvoor het samenwerkingsverband middelen toewijst (en er dus een trajectoverleg is geweest).

Tijdens HGPD-gesprekken en Trajectoverleggen worden de gesprekspunten en afspraken door de intern begeleider genoteerd in het POP. De groepsleerkracht vult de notities aan en mailt het POP naar de ouders. Ouders hebben dan de mogelijkheid om op- en aanmerkingen door te geven. Zo is er transparantie en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Binnen ons samenwerkingsverband werken alle scholen met het POP. Wanneer een leerling in de interne HGPD ingebracht wordt, start de school met het opstellen van het Ontwikkelingsdeel van het POP. Dit Ontwikkelingsdeel wordt ingevuld samen met ouders en de leerling. Vanuit de interne HGPD

kan er expertise worden ingezet voor de leerling. De expertise bestaat uit een gespecialiseerde uitvoerder (GESP-er) die binnen de basisondersteuning korte curatieve interventies biedt en een PAC-er die de leerkracht adviseert, coacht of begeleidt bij zijn vragen.

Indien deze korte interventies onvoldoende soelaas bieden en er vragen blijven wordt een kind in een trajectoverleg besproken. Vanuit dit overleg is het mogelijk extra ondersteuning in te zetten, zoals het verlengen van de GESP-er of de aanvraag voor een arrangement. Na toekenning van een arrangement is het wettelijk verplicht om binnen zes weken een OPP in te vullen.

In ons samenwerkingsverband leggen we vanaf het eerste signaal in één document de afspraken, de analyse, het onderwijsaanbod, de begeleiding van hulpverlening en de factoren uit de thuissituatie vast. Steeds wordt gekeken naar de compenserende en belemmerende factoren. Op deze manier werken we met één plan en één route. Op het moment dat een kind voldoende heeft geprofiteerd van lichte curatieve interventies kan het POP afgesloten worden.

Wanneer er onvoldoende bereikt wordt met deze lichte curatieve interventies, kan het POP uitgebreid worden, zonder dat er nieuwe formulieren of plannen gemaakt hoeven te worden. Het POP wordt ook gebruikt voor de aanmelding bij de commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

8.2 Ontwikkelperspectief Plan (OPP)

Werken met een OPP draagt bij aan het maken van een omslag van volgen naar plannen. In plaats van de (leer)ontwikkeling te volgen en af te wachten waar de leerling uiteindelijk uitkomt, plant de school met het OPP doelgericht het onderwijs, op basis van hoge verwachtingen. Hiermee voorkomt de school onderpresteren. Bij het nastreven van hoge (en realistische) doelen in het OPP zijn de referentieniveaus taal en rekenen een belangrijk ijkpunt als het gaat om leerontwikkeling. Een OPP is een planningsinstrument voor de leerkracht. Een school die “plannend” in plaats van “volgend” werkt, beantwoordt niet langer de vraag “tot waar is deze leerling het afgelopen (half)jaar gekomen?” maar de vraag: “zitten we nog op koers of hebben we te hoog of juist te laag ingezet?”

Als de leerontwikkeling daartoe aanleiding geeft, beschrijft de school in het OPP beredeneerde keuzes in de leerdoelen om deze doelen te behalen. Bij een uitstroombestemming praktijkonderwijs bijvoorbeeld kan een leerling bepaalde onderdelen uit de rekenmethode overslaan (dispenseren), terwijl de leerling aan andere rekenonderdelen mee blijft doen, omdat die wel relevant zijn voor het praktijkonderwijs.

Met het OPP krijgen zowel school, ouders als de leerling zelf scherper in beeld waar de leerling naartoe werkt om succesvol te zijn in de uitstroombestemming. Ten slotte levert het OPP een belangrijke bijdrage aan een gerichte voorbereiding van de leerling op een bepaalde uitstroombestemming in het voortgezet onderwijs, zodat hij daar meer kans op succes heeft. Ook speelt het OPP een belangrijke rol bij de overdracht naar het voortgezet onderwijs.

Naarmate kinderen jonger zijn en de problematiek complexer, is het moeilijker om met zekerheid voorspellingen te doen over de ontwikkelingsmogelijkheden. Het is daarom ook belangrijk om de leerling zo lang mogelijk bij het reguliere aanbod (basisondersteuning) te houden en niet op jonge leeftijd af te wijken van het reguliere programma. Wanneer een OPP voor de (jonge) leerling noodzakelijk is, vormt dus het reguliere aanbod hiervoor de basis. Het opstellen van specifieke leergebiedoverstijgende doelen, zoals op het gebied van gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling (zoals in het Ontwikkelingsdeel weergegeven), kan op jonge leeftijd wel zinvol zijn.

Wanneer er sprake is van een hardnekkigheid van leerproblemen en een geringe leerbaarheid op de leergebieden wordt geconstateerd en de vorderingen minimaal zijn, komt het opstellen van een uitgebreid OPP in beeld. Voor het eerst halverwege groep 5, vaak later¹, kan het duidelijk zijn dat er behoefte is aan een OPP. Dit is bij een leerachterstand van 40 – 50% (bv. didactische leeftijd 16 maanden, die 8 maanden/ voortdurende E-scores). Op dit moment dient besproken te worden hoe de nabije toekomst eruit ziet, mogelijke oorzaken (verminderde begaafdheid of een leerstoornis) van de problemen worden achterhaald en het schetsen van een reëel ontwikkelingsperspectief.

Door het doorlopen van het OPP is er de beschikking over een vijftal gegevens:

- de resultaten van preventieve zorg gedurende de groepen 1 t/m 5;
- de gegevens vanuit het pedagogisch-didactisch onderzoek;
- de resultaten van ingezette hulp gedurende minimaal een half jaar;
- de actuele gegevens van leerachterstanden (leerrendementen) van de leerling;
- de mogelijke oorzaken, resultaten en adviezen n.a.v. het pedagogisch-didactisch onderzoek en/ of het onderzoek naar de leermogelijkheden en belemmeringen van de leerling op basis van de HGPD-intern bespreking, zo nodig ondersteund door intelligentieonderzoek en/of psychodiagnostisch onderzoek.

Bij het opstellen van een uitgebreid POP incl. OPP, gaat het voornamelijk om leerlingen die op termijn naar het voortgezet speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs of het leerwegondersteunend onderwijs

¹ Dit geldt niet voor kinderen met een ontwikkelingsstoornis of een lichamelijke of verstandelijke handicap.

gaan. Voordat de doelen van een leerling aangepast mogen worden, is het verplicht dat er een de Trajectmedewerker betrokken is geweest in de toeleiding naar het OPP (in het trajectoverleg). Het stellen van doelen zorgt ervoor dat er geen negatief Pygmalion-effect² optreedt. Je handelt niet op basis van beelden en verwachtingen. Je gaat op weg met een doel voor ogen.

Op de vraag vanaf welke (didactische) leeftijd men keuzes in doelen kan maken en dus voor een deel kan afwijken van het reguliere aanbod, is geen eenduidig antwoord te geven. Wel een operationeel antwoord: eerst intensiveren en pas later, indien nodig, dispensereren. Dus eerst meer instructie- en verwerkingstijd. Pas als langdurige intensivering telkens onvoldoende resultaat heeft (in de regel is de leerling dan enkele leerjaren verder) breekt het moment aan dat doelen die niet essentieel zijn voor de uitstroombestemming vervallen (dispenseren), zodat de school alle leertijd kan besteden aan doelen die wel relevant zijn. Dit moet niet te vroeg plaatsvinden, want door te dispensereren worden uitstroommogelijkheden definitief geblokkeerd.

In de regel worden de doelen niet aangepast, voordat een kind in groep 6 zit. Op het moment dat de dispensaties zo ver gegaan zijn dat er nog maar één uitstroombestemming mogelijk is, is de OPP uitstroombestemming definitief geworden.

Uitstroombestemming en uitstroomniveau

Het uitstroomniveau is *niet* hetzelfde als de uitstroombestemming. Het uitstroomniveau geeft per leergebied een aanduiding van het kennis- en vaardigheidsniveau dat voor een type voortgezet onderwijs vereist is.

Vaak is er sprake van een disharmonisch profiel, waarbij een leerling voor de verschillende leergebieden een verschillend uitstroomniveau bereikt. Uiteindelijk kan een leerling maar naar één school voor voortgezet onderwijs gaan, er is dan ook maar één uitstroombestemming. Deze keuze is een gewogen besluit op basis van de uitstroomniveaus van de verschillende leergebieden, de belemmerende en beschermende factoren en de talenten en interesses van de leerling. Voor het bepalen van de uitstroombestemming van een leerling, wordt er geregeld gebruik gemaakt van de vaardigheidsgroei.

De vaardigheidsgroei is echter niet langer dan een jaar vooruit voldoende betrouwbaar te voorspellen³. De consequentie daarvan is, dat het uitstroomniveau op basis van alleen toetsresultaten pas tegen het einde van de basisschool met zekerheid voorspeld zou kunnen worden. Daarom stelt de school op basis van andere informatie de uitstroombestemming vast. Er wordt gebruik gemaakt van het geheel van compenserende en belemmerende factoren, waaronder de respons op instructie: hoe “doet” de leerling het binnen de school en het geboden aanbod. Ook de uitslag van een intelligentietest maakt indien aanwezig onderdeel uit van het OPP. Deze test kan ondersteunend zijn, maar dient om tal van wetenschappelijke redenen met terughoudendheid gebruikt te worden. Zeker wanneer het om beslissingen gaat met verregaande gevolgen voor de toekomst van de leerling. Het IQ heeft voor het nemen van individuele beslissingen een beperkte waarde en zal altijd in het licht van andere factoren van kind, onderwijs en opvoeding geïnterpreteerd dienen te worden. Wanneer het basisonderwijs zorgt voor duidelijk aangeleverde POP-documenten, is de verwachting vervolgens dat het voortgezet onderwijs hier op aan kan sluiten.

Informatieoverdracht en ParnasSys

Om de POP documenten te koppelen aan ParnasSys, zal de groepsleerkracht aan het eind van elk schooljaar de actuele versie van het POP-bestand in het leerlingdossier ParnasSys opslaan.

² Pygmalion was de koning van Cyprus die trouwde met zijn tot leven gebrachte eigen beeldhouwer. Dit verhaal inspireerde G.B. Shaw tot zijn toneelstuk Pygmalion (1913) waarin professor Higgins het onontwikkelde meisje Eliza Doolittle leert spreken en zich te gedragen als een dame. In de onderwijspsychologie blijkt dat leerlingen beter gaan presteren naarmate bij de leraren tevoren een hogere verwachting van hen is gewekt.

³ Keuning&Visser (2013)

8.3 Dyslexie diagnostisch onderzoek en behandeling

Diagnostiek en behandeling voor de zwakst scorende leerlingen vergoed via de gemeente Deventer.

Om voor onderzoek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie in aanmerking te komen, moet er aan strenge criteria voldaan worden. Er mag allereerst geen sprake zijn van co-morbiditeit, dat wil zeggen dat een ander probleem vooraanstaand is dat ook invloed heeft op de lees- en/ of spellingproblematiek.

Wanneer er sprake is van een enkelvoudig probleem op het gebied van lezen en/ of spelling, wordt de leerling gevolgd, zodat er op termijn mogelijk een aanvraag ingediend kan worden. De hoofdmeting is het vaste meetmoment waarop de lees- en spellingontwikkeling van alle leerlingen in kaart wordt gebracht. De hoofdmetingen vinden plaats in januari en juni. Op basis van de gegevens kan worden bepaald welke leerlingen intensivering van begeleiding nodig hebben. De tussenmetingen hebben tot doel om het effect van de extra hulp aan zwakke lezers en spellers vast te stellen. De tussenmetingen vinden plaats in oktober/november en april. Onderstaande criteria, uitgaand van de hoofdmetingen, moeten van toepassing zijn om in aanmerking te komen voor de vergoede dyslexiezorg:

1. DMT: 3 keer achtereenvolgend een E-score (behorend bij 10% zwaksten = V-)
Spelling: geen criteria
- OF
2. DMT: 3 keer achtereenvolgende een D- of E-score (behorend bij de 16 % zwaksten = V) en
Spelling: 3 keer achtereenvolgend een E-score (behorende bij 10% zwaksten = V-)

Ouders kunnen EED-aanvraag indienen bij de gemeente als aan bovenstaande voorwaarden voldaan is en er intensieve hulp is aangeboden, vastgelegd en geëvalueerd in een hulpplan. Als aan alle eisen wordt voldaan, worden de kosten van het onderzoek vergoed en kunnen ouders het leesdossier voorleggen aan een onderzoeker-behandelaar naar keuze.

Als de diagnose dyslexie wordt gesteld krijgt het kind hiervoor ook een officieel erkende verklaring en mag hij/ zij gebruik maken van ondersteunende middelen bij landelijke toetsen. Bovendien wordt de begeleiding bij dyslexie bij een gespecialiseerde behandelaar vergoed door de gemeente.

Overzicht zorgniveaus onderwijs en zorg, verantwoordelijkheden en hulp per niveau voor de vakgebieden lezen en spellen.

Zorgniveau	Onderwijscontinuüm	Continuüm van zorg	Wie?	Hulp op dit niveau
Niveau 1	Basis-arrangement	Goed lees- en spellingonderwijs in klassenverband - Kwaliteit instructiegedrag en klassen-management - Juist gebruik van effectieve methodes voor lezen en spellen - Gebruik leerlingvolgsysteem	Groepsleerkracht	Goed lees- en spellingonderwijs met aandacht voor verschillen in leerbehoeften
Niveau 2	Intensief arrangement (zwakste 25% D en E-scores, na hoofdmeting of herfstsignalering)	Extra zorg in de groepssituatie door meer instructie (in kleinere stappen, meer gerichte feedback en gelegenheid tot extra verwerking), meer leertijd en meer oefentijd. Vaststellen van potentiële uitvallers en aanpak binnen de klas. 2x 10 tot 12 weken (tussen 2 hoofdmetingen).	Uitgevoerd of o.b.v groepsleerkracht	Intensivering van lees-en/of spelling-onderwijs door uitbreiding van instructie- en oefentijd. Documentatie in handelingsplan of groepsplan.
Niveau 3	Zeer intensief arrangement (zwakste 10%, E-scores)	Specifieke interventies ondersteund en/of uitgevoerd door de zorgspecialist in de school - Vaststellen leerlingen met ernstige lees- en/of spellingproblemen en instructie individueel of in kleine groepjes (max 4 lln, minimaal 60 min. p/w). 2x 10 tot 12 weken (tussen 2 hoofdmetingen). - Vaststellen van achterstand en hardnekkigheid: vermoeden dyslexie	Zorgspecialist, of leerkracht/ onderwijsassistent o.b.v zorgspecialist.	Verdere intensivering van het lees- en/of spellingonderwijs door inzet van specifieke interventies. Documentatie in handelingsplan of groepsplan.
Niveau 4	Zeer intensief arrangement + zorg (zwakste 4%)	Diagnostiek en behandeling in zorginstituut - Vaststellen van dyslexie (psychodiagnostisch onderzoek) - Gespecialiseerde dyslexiebehandeling	Externe Behandelaar samen met ouders en school	Afstemming tussen school en de zorg. De school blijft verantwoordelijk voor de zorg. De zorgaanbieder biedt de school een op maat geformuleerd handelingsgericht advies aan.

Aanvraagprocedure dyslexieonderzoek voor leerlingen die buiten de EED-regeling vallen.

Voor leerlingen die niet in aanmerking komen voor de EED-regeling is onderzoek naar dyslexie via Sine Limite een mogelijkheid wanneer zij in de bovenbouw zitten.

De onderkende diagnose, of er sprake is van ernstige lees- en spellingsproblematiek, wordt voor het grootste gedeelte vastgesteld aan de hand van het aanvraagformulier dyslexieonderzoek welke ingevuld wordt door school. Ook wordt er gekeken of er sprake is van hardnekkige problemen aan de hand van de interventies die op school (of buiten school) hebben plaatsgevonden en zijn vastgelegd en geëvalueerd in een hulpplan. Er wordt uitsluitend onderzoek gedaan bij kinderen uit groep 6 en 7 van de basisschool.

Na goedkeuring van het dossier door een dyslexiespecialist van Sine Limite wordt het kind vervolgens ingepland voor aanvullend onderzoek, onder supervisie van of door een gz-psycholoog/orthopedagoog-generalist. Dit onderzoek zal bestaan uit differentiaal diagnostisch onderzoek (intelligentieonderzoek) en verklarende diagnostiek.

Het onderzoek vindt plaats bij Sine Limite. De onderzoeken worden twee keer per jaar in een vastgestelde periode uitgevoerd. Dit betekent dat de digitale aanvragen voor een bepaalde datum via Kindkans bij het loket moeten worden aangeleverd. De data en deadlines worden jaarlijks bekend gemaakt op de website van Sine Limite. De onderzoeken worden bekostigd uit het ondersteuningsbudget van Sine Limite.

Begeleiding van leerlingen met dyslexie.

Voor leerlinge met dyslexie wordt een notitie opgesteld in ParnasSys waarin door de leerkracht in een gesprek met ouders wordt vastgelegd welke compensatie en dispensatie er voor de leerling nodig is en welke begeleiding er geboden wordt. Dit onderwerp komt bij de vaste oudergesprekken als gesprekspunt terug en wordt jaarlijks bijgesteld.

8.4 Zorgplichtroute en informatieoverdracht

Voor ieder kind is een passende onderwijsplek belangrijk. Als ouders hun kind aanmelden op de basisschool van hun keuze, heeft die school op dat moment 'zorgplicht'. Stel dat de basisschool onvoldoende kan bieden voor optimale ontwikkelingskansen en dit kan aantonen, dan helpt de school kind en ouders een school te vinden die dit wél kan. Hiervoor is de zorgplichtroute.

1 afwegen: kan de school voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een kind?

Melden ouders een kind aan bij de basisschool, dan geven zij de school informatie over de ondersteuningsbehoefte van hun kind, dit heet informatieplicht. Is sprake van een extra ondersteuningsbehoefte, dan overleggen school en ouders. Biedt de school onvoldoende antwoord op de ondersteuningsvraag, dan meldt school dit bij het SWV Sine Limite en informeert het eigen schoolbestuur.

2. kennis- en dienstencentrum gaat schoolplaatsing coördineren

Een medewerker van het SWV Sine Limite begeleidt kind en ouders naar een passende school – en volgt hierbij de wettelijke doorlooptijd van zes weken met een mogelijke verlenging van vier weken.

3 samen inschatten wat de beste onderwijsplek is

De medewerker gaat in gesprek met ouders en maakt mede op basis van het dossier een inschatting. Klopt het dat de basisschool geen antwoord kan bieden op de ondersteuningsvraag van het kind? Dan kijkt de medewerker of een andere basisschool dit wel kan. Zo niet dan wordt gekeken of dit in het speciaal basisonderwijs wel lukt, of anders in het speciaal onderwijs. Zo wordt een passende school gevonden.

Bij de keuze van die school kijkt de medewerker naar het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) en naar de actuele situatie in de klas en op school. Hij/ zij trekt samen op met ouders en de zorgplichtschool. Zo nodig schakelt de medewerker van het SWV andere partners in.

4 is een TLV nodig?

Als extra ondersteuning nodig is in de vorm van een arrangement of in het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, dan vraagt de zorgplichtschool een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan.

5 bezwaar?

Gaan ouders niet akkoord met de gevonden onderwijsplek, dan kunnen zij bezwaar maken bij de bezwaarcommissie van het samenwerkingsverband, of bij het bevoegd gezag van de zorgplichtschool.